

[Thestrup.]

at have tilstrækkelig mange lærere og uden de fornødne skolebygninger, men jeg synes, det er tvivlsomt, om man nu er nået på højde med, hvad der kræves. Hvordan går det med det tredje universitet? Det skal jo ligge i provinsen og vil derved på en måde fremme den udflytning fra København, der mere og mere tegner sig som nødvendig. Jeg siger derfor ikke noget til, at der anvendes 1.760 mill. kr. til undervisningsministeriet, men jeg spørger, om det ikke ville være muligt at spare både samfundet og private for nogle af de meget store beløb, der går til, ved at uddannelsestiden for den studerende ungdom stadig forlænges.

Jeg skal ikke sige meget om forskningen. Jeg er som sagt med den højtærede handelsminister i, at også dette er et område, hvor vi bør sætte ind; men jeg henviser til det spørgsmål, det ærede medlem frk. Helga Pedersen har rejst, og betoner, at vi heller ikke må forsømme forskningen på de humanistiske videnskabers område.

Jeg har hermed nævnt trafikvæsenet som et område, hvor yderligere investeringer ville give mulighed for udvikling af vort erhvervsliv, og undervisningsvæsenet som et område, hvor en fornuftig begrænsning af uddannelsestiden ville spare vort samfund for store udgifter og skaffe os de folk, vi mangler.

Den gennemgang af finanslovsforslaget, som finansudvalget foretager, har i høj grad til formål at finde frem til besparelser. Vi har flere gange i de senere år ud over ved finanslovbehandlingen foretaget kritiske gennemgange af statens budget for at finde steder, hvor der kunne spares. Jeg tror ikke, at der længere er mere at hente ad denne vej. Derimod er der områder, hvor der er noget at nå ved reformer og forenkling af de nuværende ordninger. Nogle steder vil det også kunne betale sig at lægge opgaver, der nu er statsopgaver, over til amter eller kommuner.

Må jeg som et område, hvor modernisering tiltrænges, nævne centraladministrationen. Jeg vil ikke se bort fra, at de uheldige lokaleforhold volder vanskeligheder for en rationel tilrettelæggelse af arbejdet, men det gør også det gammeldags system, hvorefter hele centraladministrationen er indrettet. Der er jo et udvalg, som arbejder

med en rationalisering, og vi har også, hvad undervisningsministeriet angår, set nogle resultater af dette udvalgs arbejde, men er der sket noget for nylig? Udvalget har dog vel ikke standset sit arbejde? Jeg er som sagt klar over de vanskeligheder, der er på dette område med halvdagsstillinger, med en gammeldags inddeling og forretningsgang og med beskæftigelse af overkvalificeret arbejdskraft i et ikke ubetydeligt omfang. I dag kunne en rationalisering ske, uden at nogen behøvede at gå ned i indtægt eller være uden arbejde. Ikke alene det private erhvervsliv, men også den lokale administration og retsvæsenet mangler i dag folk i meget høj grad.

Må jeg nævne et par områder, hvor det er meget nødvendigt ikke at centralisere, ikke at henlægge afgørelserne til centraladministrationen; det er landsplanlægnings- og naturfredningsopgaverne. Jeg er klar over, at en kommission arbejder med naturfredningsloven, men jeg frygter for, at dette arbejde vil blive forgæves. Hvis man ikke gør sig klart, at amter og kommuner må have den afgørende indflydelse på bebyggelsesspørgsmålet, og at fredningsnævn og overfredningsnævn må være de afgørende myndigheder vedrørende naturfredning, så tror jeg, det bliver forgæves. Dette ligger efter min mening ganske klart efter folkeafstemningen den 25. juni, og forsøg på at komme uden om det vil møde bestemt modstand.

En meget stor del af statens udgifter er lønningsudgifterne. Nu har den kronik, som overtoldinspektør Damsgaard Hansen har skrevet i B. T. jo været omtalt, og i den gør han op, at udgifterne til lønninger er steget med 700 mill. kr. i den sidste tid. Jeg tror, at ved at rationalisere og ved en fornuftig fordeling af opgaverne vil der kunne spares her, altså ikke mindst ved at undlade at anvende overkvalificeret arbejdskraft. Det er i lige grad forkert over for juristen og cand. polit.en, der sættes til arbejde, som en dygtig kontorist kan udføre, som det er det over for den dygtige kontorist, der ikke får lov til at vise sine evner ved arbejde, som han eller hun i virkeligheden udfører lige så godt eller måske bedre end akademikeren.

Og må jeg så med det samme, jeg taler om administration, sige et par ord om for-